

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Marike op den Akker
Titel	Hoop op een Hert
Jaar	2009
Uitvoering	Productiehuis Brabant / Nicole Vervloed

Copyright (C) 2009 by Marike op den Akker

Hoop op een Hert

3 februari 2009

Scène 1. Het hert verschijnt.

Harde klap. Geluid van een botsing. Verblindend licht.

Op een videoscherm verschijnt het beeld van een jong hert. Het hert ligt in een leeg, groen veld met wuivend gras.

Het is met bloed overdekt en likt zijn wonden.

Hert: Ik was op weg in het donker. Niet speciaal ergens naartoe op weg. Gewoon de nacht en de konijnen achterna. Het was een donkere nacht, zonder maan. Ik rende en rende en ik geloof niet dat ik eerder zo'n vaart kon maken. Ik kan zelfs nu de soepelheid van die nacht nog in mijn spieren voelen nagonzen. Mijn hard klopte wild achter mijn borst en ik sprong hoger en hoger. Ik was sneller dan het licht.

Het hert gaat verder met het likken van zijn gewonde poot

Ik kan mezelf genezen hier. Ik heb al mijn wonden al schoon gelikt.

Nu alleen deze poot nog en dan ben ik weer als nieuw.

Hoger en hoger sprong ik. En toen een klap.

Zo noem ik het nu. Een klap.

Het was.... tijdsbevoren. Vuurgevangen.

Lichtzuigend gesprongen. Nachstilstand.

Tijd, licht. Afstand en geluid. Alles in één klap gevangen.

Geen gevoel. Geen pijn.

Likt weer even aan zijn poot

Toen ik mijn ogen open deed, lag ik in de berm van de weg.

De weg van de mensen.

Ik lag met mijn rug naar de weg toe en met mijn kop naar het prikkeldraad gedraaid. Een scheefgezakte lantaarnpaal boog zich over mij heen. Hij kon mij alleen niet zien, zijn lamp was kapot.

Scène 2. De actrice verschijnt.

Harde klap. Geluid van een dichtslaande deur. Verblindend licht.

De actrice verschijnt op het toneel. Ze komt uit de coulissen.

Ze blèrt nog iets in de richting van de coulissen.

De actrice: Zak d'r lekker zelf maar in!

Iemand roept iets onverstaanbaars vanachter gesloten deur. De actrice roept terug

De actrice: Ja! Ja! Dat zeg ik tegen jou, ja! Dat maak ik zelf wel uit!
(voor zich uit) Sukkel. Dat noemt zich dan een personal coach.

De actrice ziet publiek en blijft even als bevroren staan, als een hert dat in de koplampen kijkt. Dan herstelt ze zich en loopt naar voren, tot vlak voor het publiek.

Eh...hallo. Welkom allemaal. Eh...sorry. Van dit. Van daarnet. Excuus, ik had....ik had niet begrepen dat u er al zat. Niet goed gecommuniceerd.

Wijst in de richting van de coulissen. Maakt afwijzend gebaar.

Dus nogmaals sorry daarvoor.
Eh...okee, hier, nu, met u.

Geeft teken aan de techniek: licht gaat uit. Er gaat een volgschijn op de actrice aan. Tegen techniek:

Graag het publiekslicht ook aanhouden.

Publiekslicht gaat weer aan.

Ietsje feller.

Publiekslicht wordt feller.

Nee, dat is teveel.

Publiekslicht wordt iets minder fel.

Ja, zo, ja.

Kijkt publiek aan, maakt bewust oogcontact met iedereen.

Nogmaals: van harte welkom op deze bijzondere, althans, voor mij bijzondere, avond.
Ik wil u graag meenemen op een persoonlijke reis.
Ik ben iets kwijt geraakt en ik wil u vragen om vanavond samen met mij op zoek te gaan naar de mogelijkheid om datgene wat ik verloren ben, weer terug te vinden.
U vraagt zich misschien af: waarom moet ik daarbij helpen, dit is toch een theatervoorstelling? Ik ben hier om te kijken. Er stond niets over interactief op de flyer. Of misschien denkt u wel: oh help, maar ik kan helemaal niet goed zoeken!
Maar u hoeft nergens bang voor te zijn, echt niet. Ik ben er namelijk zeker van dat u uitermate geschikt bent om mij op deze zoektocht bij te staan, want het gaat hier niet om iets, tja, concreets, het is geen verloren voorwerp, dat u hier de hele avond met mij mee moet gaan lopen zoeken, nee, wacht en nu neem ik even de tijd, want dit is belangrijk.

Laat stilte vallen. Kijkt publiek indringend aan. Het hert op het scherm kauwt langzaam op een pluk gras en begint opnieuw te praten. Het heeft zijn poot schoon gelikt. De actrice ziet en hoort het hert niet.

Hert: Ik lag te trillen over mijn hele lijf. Ik kon er niet mee ophouden. Vooral mijn poten beefden oncontroleerbaar. Ik hoorde de mens een andere auto aanhouden en iets vragen. Toen bedankte hij en stapte weer in zijn eigen auto. Hij startte de motor, die trilde net als ik. Een zwaar geluid. Toen reed hij weg. Weg mens.

De actrice: Ik doe een beroep op uw kwaliteiten als theaterpubliek. Ik doe een beroep op uw waarnemingvermogen. Ik doe een beroep op, nee, ik vertrouw op uw kwaliteiten als kijker. Ik zal het u uitleggen. Ik heb me voorgenomen om vanavond volledig zichtbaar voor u te zijn. Te worden. U bent waarschijnlijk gewend een actrice te zien in een rol. Dus dat de persoon achter het beroep actrice, in dit geval ik, Lotte, op het toneel een andere rol aanneem, dan wie ik in mijn dagelijks leven ben. Maar vanavond, hier, met u, sta ik hier als mezelf, dus als Lotte. Alleen de persoon, de ik waar u nu naar kijkt, die u waarneemt, is ook een rol die ik aanneem. Ik ben niet echt. Of nee, ik ben niet ik. Ik ben niet écht ik. U kijkt als het ware naar een uitvergroete versie van mezelf. Of misschien wel een verkleinde versie van mezelf, want waar ik zelf gebleven ben, weet ik niet. Ik heb van jongs af aan altijd al verschillende rollen aangenomen. Ik heb me daar bijzonder goed in ontwikkeld, al zeg ik het zelf, door steeds opnieuw mijn technieken te toetsen op effect. Moeten ze om mij lachen? Nee. Harder lachen. Zien ze dat ik hier sta?

De wetenschapper verschijnt achter op het toneel, hij draagt een net pak en trekt een glazen kist achter zich aan, met daarin het lichaam van een vrouw.. Hij steekt het toneel over. De wielen van 'het hondje' waar de kist op staat, piepen.

Wat was dat? Hallo? Ziet u überhaupt dat ik hier sta?! Hallo!!
 Hier sta ik, lieve mensen!
 Kan ik echt op u vertrouwen?
 Nou, ook wel mooi eigenlijk, dit is als het ware een live voorbeeld van waar ik het net al over had.
 Toen ik klein was vroeg ik me ook af: Zien ze dat ik hier zit? En als dat niet zo was, ging ik rechter op zitten, of juist omgedraaid op mijn stoel.
 Zien ze dat ik huil? Ja? Mooi! Terugschakelen, overgaan op de subtiële variant: snikken zonder geluid. Aandacht vasthouden. Ik heb daar uiteindelijk, zoals u ziet, zelfs mijn beroep van gemaakt. Ik kan alle rollen aannemen die u wilt.
 Maar waar ik dus vanavond met u naar op zoek wil gaan, is de mogelijkheid om die middelen om mezelf vorm te geven juist af te leggen. Ik ben mijn eigen trucjes zat.
 Dit zorgvuldig zelf gebreide harnas benauwt me, ik wil weten waar ikzelf ben, waar ik mijn echte ik heb gelaten.

En ik heb u nodig om te kunnen waarnemen wat daar zichtbaar van is, van die ik, als ik nu eens niet zelf stuur wat u mag zien of hoe u naar mij moet kijken of zelfs dát u naar mij moet kijken. Als dat überhaupt mogelijk is natuurlijk, maar dat is het spannende aan deze avond, ik kan u niets garanderen en dat maakt het als het goed is, ook tot een spannende ervaring voor u als kijker.
Hoe ga ik het doen. Of hoe gaan wij dat samen doen?

De actrice kijkt publiek indringend aan.

Door middel van een mentale oefening.
Ik wil proberen mijzelf te laten zien in wie ik ben, als ik dat mechanisme tot vormgeven, dat harnas van gedrag, als het ware laat smelten.
Mooi gezegd. Al zeg ik het zelf. Maar is mooi gezegd, toch? Waar ben ik echt? Dat is de vraag.
En als ik mijn echte ik heb teruggevonden, ben ik dan nog zichtbaar? Of kijkt u dan dwars door me heen?
De oefening heb ik als volgt bedacht: ik ga voor u staan, net als nu eigenlijk, met het verschil dat ik straks mijn ogen zal sluiten, om met mijn aandacht echt naar binnen te kunnen gaan, zonder bij u te checken hoe dat overkomt.
Ik zet een omgekeerd proces op gang, ik zal alle lagen die ik zo zorgvuldig heb opgebouwd, onder uw toezienend oog, mentaal afpellen.
En tot slot, in de wonderbaarlijke apotheose van dit omgekeerde IK-proces, zal ik mij in mijn opperste concentratie richten op mijn kern. Als op het hete midden van de aarde.
En dan hoop ik, verwacht ik, dat die kern langzaam naar buiten toe zichtbaar zal worden. Op zal gloeien. Voor u.
En dan hoop ik dat u mij kunt zien in wie ik werkelijk ben.
De echte Lotte.
Daarvoor is het belangrijk dat u echt doodstil bent, dat u zo min mogelijk beweegt, en in geen geval hoest of kucht, alstublieft.
Dus als er geen vragen meer zijn? Gaat u ervoor zitten, alstublieft.
Ik vraag van u ook opperste concentratie.

De actrice gaat zorgvuldig midden voor het publiek staan, checkt of de spot haar goed volgt. Checkt of publiek stil genoeg is. Dan sluit ze haar ogen.

Scène 3. Maria verschijnt

Harde klap. Geluid van donderslag. Verblindend licht.

Maria verschijnt op het toneel.

Ze draagt een eenvoudige hemelsblauwe jurk en lederen sandalen.

Maria: Stop!!

De actrice blijft met haar ogen dicht staan en reageert niet.

Maria: Houd daar onmiddellijk mee op!

De actrice opent haar ogen en kijkt Maria wazig aan. Ze reageert niet. Alles staat stil.

Maria: Stop daarmee.

De actrice reageert niet. Ze kijkt Maria ongelovig aan.

Maria: Lotte.

*Actrice beweegt weer, wil eerst nog doorgaan met wat ze deed, maar kijkt vol verbazing van Maria, terug naar publiek.
Dit herhaalt zich: Maria, publiek, ogen dicht. Soort vacuüm.*

Maria: Hou er maar mee op.

Knipt met haar vingers

Kun je mij horen?

De actrice staat stil.

Lotte?

De actrice: Ja. Ja, ik ben Lotte. Ja.

stilte

Ik ben Lotte. Ja. Nee. Ja.
Maar...u... wat...wie...wat komt u hier doen? Wie...wie bent u?

stilte

Bent u...soms mijn.....ik...wat ik...zoek?

Maria: Ik ben Maria.

De actrice: Bent u...ook actrice?

Maria: Nee, ik ben Maria.

stilte

De actrice: Maria? Ik...ik ken u niet.
Wat komt u hier doen?

Maria: Ik ben hier voor jou.

De actrice: Maar..... dit is een...voorstelling.

Maria: Daar ben ik van op de hoogte, ja.

De actrice: Dit is een voorstelling. Over mij.

Maria: Ook daar ben ik van op de hoogte, ja.
En daarom ben ik hier ook. Voor jou.
Ik ben hier speciaal voor jou, Lotte.

De actrice: Hoezo voor mij? Hoe... bedoelt u dat?

stilte

Bent u...bent u... soms.... journaliste? Gaat u over mij schrijven?

Maria antwoordt niet.

De actrice draait zich naar het publiek.

Sorry hoor, mensen. Maar u begrijpt....dit is...dit gaat buiten mij om. Ik. Hier weet ik niks van. Het spijt me.

Maria: Wees blij dat deze mensen je niet hoeven te zien zoals je werkelijk bent.
Als ze je dan nog kunnen zien.

De actrice: En wie bent u dan wel, dat u mij werkelijk denkt te kennen?

Maria: Ik ben Maria. De Maagd Maria.

De actrice: Ach, rot toch op.

Maria: Ik ben hier speciaal voor jou, dus maak je maar geen zorgen over jouw bijzondere aandeel in deze voorstelling.

De actrice: Bedankt voor uw wijze woorden, mevrouw, als dank geef ik u bij deze nog de kans om dit podium vrijwillig te verlaten.
Helaas dwingt u mij anders om er iemand van de beveiliging bij te halen.
En die kunnen behoorlijk hardhandig zijn.

Tegen publiek

Zeker als het om een loslopende maagd gaat.
Zo, dan kan ik tenminste weer verder waar ik mee bezig was.
Met waar we mee bezig waren, u en ik. Mijn verhaal.
Sorry hoor, echt sorry. Dit is, dit komt voor mij ook echt uit de lucht vallen.

Maria: Jouw verhaal?

De actrice: Mijn verhaal ja, of staat u soms ook op de flyer?

Maria: Ik vrees van wel, ja.

De actrice is even van haar stuk gebracht en valt stil.

De actrice Ik, hier weet ik niks van.... En de regisseur volgens mij ook niet.
Dit is een monoloog. Geen dialoog.

Maria: Hoe weet jij dat zo zeker?

De actrice draait zich weer naar het publiek, waar het zaallicht inmiddels uit is.

Sorry mensen, dit loopt echt even anders. Er gaat even iets....
Sorry. Nicole? Zit jij daar? Nicole?
Kan het zaallicht weer aan?

Zaallicht gaat aan

Ja bedankt, dat is beter zo.
Nicole? Wie? Weet jij wie deze mevrouw is? Dit is toch mijn
voorstelling, Nicole?

Zaallicht gaat weer uit

Hee, hee, wat is dat nou? Doe maar weer aan dat licht!

Zaallicht gaat aan, maar flikkert en valt uit

Nou ja, wat is dit? Verdomme! Hallo! Zaallicht!

Het blijft donker in de zaal.

Hert: Ik probeerde op te staan, maar dat ging niet, mijn poten leken wel
pasgeboren.

Maria: Ik ben hier met een boodschap voor jou.
Een belangrijke boodschap.

De actrice: Rot toch op.

Maria: Dat is niet mogelijk, Lotte. Het spijt me. Ik kan niet weg hier.

De actrice: Ik ben hier ook met een belangrijke boodschap.
En daarom probeer ik weer contact met mijn publiek te maken,
zij zijn hier tenslotte ook speciaal voor mij.
Hallo? Verdomme zeg, mag het zaallicht weer aan?
Hoe moeilijk is dat? Eén zo'n fucking schuifje verdomme.
Ik kom het zelf wel even doen, stelletje klojo's.

De actrice loopt de tribune op.

Maria: Ik ben hier met een belangrijke boodschap, Lotte.
Voor jou alleen. Kom naar beneden.

De actrice: Als die boodschap toch alleen voor mij bedoeld is, dan kunt u na afloop naar mijn kleedkamer komen. Eerst even kloppen alstublieft.

Maria: Dit kan niet na afloop. Er is geen 'na afloop' wat mij betreft. Er is, nu ik hier ben, geen sprake meer van de tijd zoals jij die kent.
Ik ben hier nu met jou en gisteren was ik hier met Bernadette. Bij wijze van spreken.

De actrice: Bernadette?

Maria: Lourdes.

De actrice: Ah ja....

Maria: En als ik hier straks wegga, is het echt voor altijd.

De actrice voelt in haar zakken.

De actrice: Rook jij?

Maria: Niet meer.

De actrice: Ik moet roken.

Maria: Ik rook niet.

De actrice: Maar ik moet nu roken.

Maria: Sorry, ik rook niet. Niet meer.

De actrice: Maar ik MOET nu echt roken.

Maria: Sorry.

De actrice: Geef me een sigaret.

stilte

Verschijn jij soms aan mij?

Maria zwijgt

Dan moet jij toch verdomme wel een sigaret voor me kunnen regelen?

Eén sigaretje maar.

Nee?

Maria zwijgt

Ach, ik hoef ook niks van jou, heilige Maria die in de hemelen zijt (***zachtjes***) schijnt.

Ik moet nu echt roken.

Ze loopt naar de tribune en vraagt in het donker een sigaret en een vuurtje aan iemand in het publiek. Als ze het krijgt, steekt ze hem op.

Maria: Je was nog klein.

De actrice: Ik wil dat je weggaat.

Maria: Dat gaat niet. En dat weet jij net zo goed als ik.

De actrice: Toen ik klein was, heb ik zelf ook Maria gespeeld. Net als jij. In een blauw nachthemd. In een schimmenspel. Jozef was een meisje uit mijn klas. Met zweethanden.

De actrice begint te zingen

Kom nu wat dichterbij me Jozef, want ik ben zo koud,
Maar met mijn hand in jouw warme hand,
Lijkt ieder kaal en verlaten land weer veilig en vertrouwd.

Maria onderbreekt haar

Maria: Ik ben hier met een concrete opdracht. En daar is haast bij.

De actrice: Concreet! Laat me niet lachen zeg.
Jij bent niet echt. Jij bestaat niet.
Hoe concreet wou je het maken?

Maria zwijgt

Ja, wat verwacht je nou eigenlijk van me?
Dat ik in deze godgekleagde illusie van jou mee kom spelen?
Dat ik me, net als Bernadette, in een armoedig herderinnenjurkje
hijs en devoot aan je voeten ga liggen sabbelen?
Ik ken die verhalen wel, hoor.

Maria: Je lag te slapen.

De actrice: Ik weet niet waar je het over hebt.

Maria: Ik verwacht dat je wilt dat je gebeden verhoord worden.

De actrice: Ik bid niet. Ik bid nooit.

Maria: Hoe je het noemen wilt. Verlangens?

stilte

De actrice knikt haast onmerkbaar

Dat je je eigen verlangens wilt waarmaken dan.

De actrice knikt weer

Jij wilt gezien worden in wie je bent.
En wat jij een uitvergroete versie van jezelf noemt, dat is wie jij bent. Dat is wie jij bent geworden. Dankzij mij.
Dankzij mij ben je geworden tot wat je nu bent: rijp.
Rijp om jezelf aan de wereld te tonen.
Rijp om de wereld te veranderen.
Rijp om jezelf aan de wereld weg te geven.

De actrice draait Maria abrupt de rug toe, loopt weer naar het publiek

Maria: Genoeg!

Ineens valt de actrice achterover alsof ze door de bliksem is getroffen. Ze schudt met haar hele lijf op en neer alsof ze onder stroom staat.

De actrice: Fuck!

Dan komt ze langzaam overeind.

De actrice: Ik geloof niet in jou. Ik geloof niet in jouw theatrale trucjes.
Ik ga hier op de tribune zitten en ...

De actrice valt plotseling weer achterover, ditmaal schudt ze nog heviger.

Ik geloof niet ik geloof niet ik geloof niet ik geloof
niet.. ***(etcetera)***

Hert: Ik lag daar alleen, in de donkere, nachtstille berm, beverig hart
achter mijn bebloede borst. Even meende ik het zachte
geklapwiek van een overvliegend nachtuiltje op te vangen.
Het trillen van mijn poten werd langzaam minder en ik wist niet
of dat een goed teken was: of ik mijn gevoel weer terug kreeg of
het juist voor altijd verloor.

Maria: Je lag te slapen. Het was niet helemaal donker in je kamertje.

De actrice: Ik ben bang in het donker.

Maria: Er brandde een lampje in de hoek, bij het gordijn.

De actrice staat moeizaam weer op

De actrice: Jij was niet echt.

Maria: Een grijs metalen lampje met kleine gaatjes, waardoor het licht in
duizend vlekken in je kamer uiteenviel.

De actrice: Jij bent niet echt.

Maria: Ik ga je niet overtuigen van wat je al weet.
stilte

De actrice: Ik dacht dat je terug zou komen.

Maria: Hier ben ik.

De actrice: Te laat.
Ik geloof niet meer in jou. Alles is *fake* aan jou.
Ik geloof in mezelf. Ik geloof in de kracht van mijn creativiteit, in mijn vermogen om te transformeren.

Ineens klinkt haar stem als de stem van Maria

Ik geloof in de kracht van mijn autonomie en...fuck...wat is dit...wat doe je?

Maria spreekt met de stem van de actrice

Maria: Als jij zo sterk in jezelf gelooft, luister dan naar wat jouw eigen stem je te zeggen heeft.

Actrice: Fuck....

Maria: Luister naar mijn boodschap.
Jij wilde uitverkoren worden.
U roept, wij dienen.
Het was jouw stem, die mij door mijn verbittering heen, wist te bereiken. Jouw heldere kinderstem.

Uit de mond van Maria komt een kinderstem

Lieve Maria, vol van genade, Maria die in de Hemelen zijt.
Maak dat de mensen mij zien.
Maak dat de mensen mij horen. Maak mij onvergetelijk.
Maria, maak mij wereldberoemd.

De kinderstem verdwijnt weer. De actrice begint te huilen. Kort en hevig.

De actrice: Die ene keer. Een gebed van een kind.
Ik was nog maar een kind.

Maria: Dat jouw stem als enige door mijn ijslaag heen had weten te breken, vatte ik op als een teken. Een meisje dat snakte naar aandacht: dit was mijn kans!

De actrice: Ze hadden alles al eens langs zien komen. Eerste tandjes, eerste keer op het potje, eerste keer zwemles, eerste keer alles.
Niets was nieuw aan mij, niets was bijzonder.

Maria: Ik zag dat ik door jouw gebed te verhoren, een laatste poging kon doen om mijn taak te volbrengen.

De actrice: Ik wilde niet verdwijnen. En ik had plaatjes gezien van jou. Met dat stralende licht om je hoofd. Die zachte handen. Ik hoopte op een wonder. Een wonder, Maria, een simpel wonder verdomme. Voor jou een *piece of cake*.

Maria: Ik zou God aan de mensen terug geven. Omdat ik zelf had ervaren hoe ondraaglijk mijn bestaan zonder God geworden was.

De actrice: Ik bad mijn knieën kapot. Schaafde ze expres over het zeil van mijn kamer, om zichtbaar voor jou te lijden. Maar je zei niets, helemaal niets. Een *fucking piece of cake*, Maria.

Maria: Ik wilde het liefst direct ingrijpen, maar ik realiseerde me dat ik met deze kans, die ik zomaar in mijn koude schoot geworpen kreeg, niet te lichtzinnig om moest gaan.

De actrice: Ik heb mijn lippen stuk gebeden. En je zei helemaal niets.

Maria: Ik moest de tijd zijn werk laten doen. Ik verscheen in je kinderkamer. Alleen die ene keer. Jij bad dat ik terug zou komen, en ik gaf je keer op keer geen antwoord. Ik antwoordde niet op je kindergebeden, niet op je pubergebeden, en al helemaal niet op je volwassen gebeden.

De actrice: Ik bid niet!

Maria: Ik gaf je geen antwoord. Ik zweeg.

De actrice: Hou op!

Maria: En ik liet de tijd zijn werk doen. Het meisje rijpte tot een geschikte kandidate: sceptisch, maar uitiem gedreven om zichzelf aan de wereld te laten zien. Om zichzelf te geven. Weg te geven.

De actrice: Ik! IK! Niet 'het meisje'. Ik sta hier!

Maria: Mooi, dat is dan bij deze bevestigd. Dan kunnen we nu eindelijk over naar het doel van dit gesprek. Over zesentwintig dagen vindt er een belangrijk internationaal congres plaats in Stockholm. Zweden. Onder de betreurenswaardige titel "Truth or Dare" zal men trachten te bewijzen dat God niet bestaat en nooit bestaan heeft. Aanwezig zullen zijn de meest vooraanstaande wetenschappers en filosofen ter wereld. Zij die zich door hun zogenaamde kennis verheven voelen boven elke vorm van religie.

Mijn opdracht aan jou is, om op dit congres een einde te maken aan deze vijanden van het geloof.

De actrice: Maar daar hoor ik zelf ook bij.

Maria: Dat klopt.

De actrice: Maar.....hoe?

Maria: Gebruik je creativiteit, aan jou de artistieke vrijheid om je taak in te vullen.

De actrice: Taak?

Maria: Een door jou zelf geënceneerde zelfmoordaanslag.

De actrice: Ik wil hier niet aan meewerken.

Maria: Het is alsof ik mezelf hoor praten.
Dacht je dat ik blij was toen ik mijn opdracht van God kreeg?
Ik wilde na mijn dood helemaal niet terugkeren naar de aarde.
Ik had nooit om een eeuwig leven gevraagd. Ik wilde rust aan mijn kop.
Alleen bleek die keuze niet aan mij, God nam opnieuw bezit van mij, net als toen hij mij mijn zoon Jezus in mijn schoot had geschonken.
Die bijzondere connectie hield blijkbaar niet op met de dood.

De actrice: Maar ik ben niet dood.

Maria: Nog niet.

De actrice: Ik wil niet dood.

Hert: Toen hoorde ik zijn auto weer. Ik herkende het zware motorgeronk. De auto kwam langzaam tot stilstand, in de berm, niet ver van waar mijn kop lag.
Het portier zwaaide open en in het licht van de koplampen zag ik zijn bonkige silhouet.
De mens kwam naar me toe gelopen. Langzaam en snel tegelijk.

De actrice: Ik wil het niet.
Ik doe het niet.

stilte

Ik weiger je opdracht uit te voeren.

Maria: Dat is niet mogelijk, Lotte.
Je eigen wil speelt hier geen rol.
Je vergist je. De mensheid vergist zich.

Er bestaat niet zoiets als autonomie.
Autonoom denken. Autonoom handelen.
De arrogantie.

De actrice: Maar ik geloof niet. Ik geloof niet in een God.
Of in een mooie hemel.
Daar heb jij zelf voor gezorgd.
Ik heb geen enkele overtuiging van waaruit ik een dergelijke
aanslag zou kunnen plegen. Het is een belachelijk voorstel.

stilte

Maria: Het is geen voorstel. Het is een opdracht.

De actrice: Niets in mij gelooft.

Maria: Even geleden zei je nog dat je zo sterk in jezelf geloofde. En in de
kracht van je creativiteit.
Dat is alles wat je nodig hebt om deze opdracht uit te kunnen
voeren.

De actrice: Ik weiger je opdracht uit te voeren.

Maria: Bovendien zul je in één klap voor de hele wereld zichtbaar zijn.
Dat is toch wat je wilt, Lotte?

De actrice: Dit kun je me niet aandoen.
Hè, die kutstem...ik zeg het je, Maria, ik doe het niet.

Maria: Er is geen weg terug. Ik heb de mensheid al eeuwen voor dit
moment gewaarschuwd.

De actrice: Maar waarom pleeg je zelf die aanslag niet? Je grijpt nu toch ook
in?

Maria: Mijn taak zit erop.

De actrice: Maria zet aan tot een zelfmoordcommando.
Dit gaat echt niemand geloven.

Maria: Des te beter. Van mijn nieuwe aanpak hoeft niemand iets te
weten. Geen mens, geen bisschop.

De actrice: Geef me dan liever de ouderwetse boodschap, ik beloof je met
heel mijn hart dat ik daar iets van zal maken.
Weet ik het...desnoods bouw ik een kerk... Alsjeblieft!

Maria: Nee.

De actrice: Alsjeblieft, Maria, ik beloof het.

Maria: Dat is niet meer van jullie tijd.
Ik wil God aan de mensen terug geven.
En daartoe zijn de oude middelen niet meer toereikend.
Als liefde niet meer voldoet, dan zal ik haat zaaien en angst, om hen tot God te doen terugkeren.
Het is nu hard tegen hard.

De actrice: Hart tegen hart?

Maria: Hard van steen van koud van kapot.

De actrice: Geen hart van bloed van kloppen van warm van heilig hart?

Maria: Dat hart is op slot. Definitief op slot.

De actrice: Weet God hiervan?

Maria zwijgt. Lange stilte.

De actrice: Maar..... als God hier niet vanaf weet? Waar sta jij dan voor? Waar sta jij dan voor, Maria, als dit niet in Gods naam is?!

Maria: God heeft mij lang geleden in de steek gelaten. Ik heb gebeden tot ik erbij neer viel, maar ik kreeg geen antwoord meer.
Ook bij mij bleef het stil: geen woord meer van God, zelfs geen teken. Het werd doodstil in mij.
En ik werd wanhopig, want als God mij in de steek had gelaten, hoe kon ik de wereld dan nog overtuigen van Zijn liefde?
Hoe kon ik zijn taak nog volbrengen?
En toen is er iets kapot gegaan in mij : ik kon mijn eenzaamheid daarboven niet langer verdragen.
Ik kreeg het koud, ijskoud: chronische kou in mijn botten.
En die kou vroomde mijn allesomvattende liefde om in haat.
Zo kon ik niet meer terug naar de mensen. Ik kon het niet.
Er was letterlijk geen terugkeer meer mogelijk.
Dus toen besloot ik om mijn taak af te leggen. Ik wist alleen niet hoe.....

De actrice: Mijn gebed. Het gebed van een kind! Hoe kon ik weten...

Maria: Ik heb een zelfstandig besluit genomen, en daar sta ik voor de volle honderd procent achter.
Dit is het. Dit is de laatste keer dat ik hier op aarde verschijn.

Maria begint zich uit te kleden, ze trekt haar blauwe gewaad uit, trekt haar lederen sandalen uit, speldt haar sluier los en legt die voor zich op de grond. Ze heeft geen lichaam onder haar gewaad.

De actrice: Wat doe je? Wat doe je, Maria?

Hert: Hij knielde naast me neer en ik hoorde hem zwaar ademen.

Hij pakte me voorzichtig bij mijn kop. Kraakbrekend bot.
Ik had je echt niet zien aankomen, zei hij. Echt niet.
Hij tilde zijn arm hoog op en liet hem weer neerkomen. En ik
voelde hoe plotseling een warme gloed door mijn lichaam trok.
Die gloed begon bij mijn hart, verspreidde zich door mijn hele
lichaam en ik begon te zweven. Wauw!

Maria: Ik leg mijn beeld af.

De actrice: Nee! Dat kun je niet doen. Dat kun je niet maken!
Jij kunt je beeltenis niet afleggen. Dat is niet mogelijk.
Trek aan! Trek je kleren weer aan!
Je kunt mij toch niet weer in de steek laten?
Dat kan jij niet! Jij bent Maria! Jij moet mij troosten!
Je kunt me hier niet zomaar laten staan.
Jij bent er voor mij, Maria en niet andersom. Jij bent Maria
verdomme.

Maria: Was.
Jij bent mijn getuige. Mijn besluit staat vast.
Ik leg mijn taak op jouw schouders.
Meer is er niet, verder gaat het niet.
Ik leg mij aan jouw voeten als het vel van de slang.

De actrice: Maar jij bent er toch nog! Je hoofd, je geest, je spirit!
Maria, blijf hier! Blijf bij mij, bij de mensen.

Maria: Op het moment dat ik jou je eigen stem weer terug geef, zal ook
mijn hoofd verdwijnen en tot stof vergaan.

De actrice: Maria, alsjeblieft. Ik kan het niet.
Jij zegt toch dat je weet wie ik werkelijk ben?
Dan weet jij als geen ander dat ik er de innerlijke kracht niet voor
heb.
Maria, dat weet jij! Ik ben zwak.
Ik ben geen heilige, Maria, ik ben een mens en ik wil niet dood.
Niet nu. Niet zo. Ik kan dit niet doen, het spijt me, maar ik kan
het echt niet doen.
Ik....

De actrice heeft haar eigen stem weer terug.

Maria: Jij.

***Op dat moment lost Maria's hoofd op in de ruimte.
De actrice blijft alleen achter.***

Actrice: Fuck.

***Ze kijkt in de coulissen om te zien of ze Maria nog ziet, loopt dan naar het hoopje
kleren en pakt het op***

Maria? Maria?
Maria, kom terug!
Maria, kom terug alsjeblieft, zeg dat het niet waar is.
Iemand alsjeblieft, zeg dat het niet waar is. Nicole?

De actrice loopt richting de tribune, maar wordt terug geworpen en valt. Ze staat op, doet een tweede poging en valt weer. Ze blijft huilend liggen op de grond, staat dan op en schreeuwt:

Maria! Kom terug! Ik wil niet dood!!!!
Ik wil niet dood.
Ik ga niet naar Stockholm, Maria, ik doe het niet!! Hoor je me?
Maria!! Maria, waar ben je?

Ze loopt de coulissen in : “Maria, waar ben je?” roepend. Je hoort haar in de verte nog roepen.

Hert: Wauw. Zweven.
Toen maakte de mens een tweede beweging, ditmaal heel abrupt en ik landde opnieuw.
En van daarna....van daarna herinner ik me alleen nog die lantaarnpaal, die zich over mij heen boog. Ik zou zweren dat er ineens een ongelooflijk helder licht uit kwam.
Anders dan het licht van die koplampen, maar zeker zo verblindend.
Die mens was geschrokken. Hij had mij niet zien aankomen.

Het beeld van het hert wordt steeds lichter, tot overbelicht

Scène 4. De automobiliste verschijnt.

***Harde klap. Geluid van een dichtslaand autoportier. Verblindend licht.
De automobiliste verschijnt op het toneel.
Ze draagt een witte winterjas met een capuchon.
Met het licht van een enorme zaklamp verkent ze de ruimte.
Dan klapt ze met één hand een waarschuwingdriehoek uit en plaatst die op de vloer, hij knippert in het donker.
Tijdens dit alles spreekt ze buiten adem in een memorecorder:***

De automobiliste: Voor ons op de donkere weg doemt een stilstaande auto op met knipperende waarschuwingslichten. We kunnen er niet langs en ik stop.
Dan komt er vanuit het donker een man op onze auto afgelopen. Hij loopt naar de bestuurderskant.
Daar zit ik, gespannen van het rijden, ik ben voor het eerst met een huurauto op vakantie. De man tikt tegen mijn autoraampje. Ik wil het raampje open doen, maar kan zo gauw het knopje van de elektrische raambesturing niet vinden.
Mijn vriendin, die zich al dagen op heeft zitten fokken over mijn onervaren rijstijl, buigt zich ongeduldig met haar lange arm voor

mij langs en opent met een bruusk gebaar voor het gemak de hele deur! Op een verlaten landweg! In het stikdonker! Voor een vreemde man! Die op ons raam klopt! Aan mijn kant! De man vraagt of wij een mes bij ons hebben. Een mes! Mijn hart slaat over. Nu is het gebeurd, dit was het dan. Nu gaan we eraan....

Hij zegt dat hij een hertje heeft aangereden en wil het uit zijn lijden verlossen.

Oh. Okee.

We hebben geen mes bij ons. Hij bedankt vriendelijk en zegt dat hij dan thuis maar een mes gaat halen. Hij loopt terug naar zijn auto en rijdt weg.

En ik vraag me af: wat als ik daar zou liggen?

Aangereden, in shock. Hijgend en met pijn in mijn kapotte schouder.

Hoe zou het zijn als de man die mij aanreed door zou rijden?

Even later weer terug zou komen met een mes uit zijn keukenla en dat in mijn hart zou steken, om me ongevraagd uit mijn lijden te verlossen?

Mijn vriendin en ik maken ruzie over het incident met de deur.

En ik roep trillend van woede: jij eruit of ik eruit!

De auto staat op mijn naam, zegt zij heel kalm en ik meen een sardonische grijns om haar mooie mond waar te nemen.

En voor ik het weet sta ik langs de kant van de weg, in het donker, en scheurt zij weg in onze ge-upgrade grijs metallic Opel Vectra 1 punt 8 met sportstuur.

En hier sta ik.

In het donkerste donker.

Ik ben bang in het donker.

De actrice komt weer op.

De actrice: Rustig rustig. Even kalm.
Wat moet ik doen? Ik moet rustig nadenken.
Even de feiten op een rij.
Wie ben ik? Nee, nee.
Wat ben ik? Ik ben actrice. Ik ben een goede actrice.
Wat kan ik? Ik kan spelen... improviseren natuurlijk.
Okee, okee, rustig maar, dat is goed.
Maria, waar ben je?! Shit shit, ze is echt weg.
Ik moet iets verzinnen.
Ik geloof in mezelf. Ik geloof in de kracht van mijn creativiteit, in mijn vermogen om te transformeren...

Ze ziet de kleren van Maria liggen en begint die aan te trekken.

Dan schijnt de automobiliste de actrice in haar gezicht en schrikt

De automobiliste: Freeze! Don't move!

De actrice schrikt ook en wordt verblind door het licht van de zaklamp

De actrice: Maria!!

De actrice en de automobiliste draaien als in een duel om elkaar heen.

Maria! Je bent er nog! Gelukkig, je bent er nog. Ik dacht dat je echt was verdwenen.

De automobiliste: Shut the fuck up, how come you speak Dutch to me? How do you know I'm Dutch. Please don't kill me. What the fuck are you doing here in the middle of the night on the middle of the road, in the middle of my fucking wandelvakantie?????

De actrice: Ik ben het. Ik dacht dat je nooit meer terug zou komen. Ik bid je, Maria: neem je opdracht terug. Ik. Ik kan het niet. Echt niet. Ik ben te zwak. Het spijt me, maar ik wil niet dood. Maria.

Ze laat zich op haar knieën vallen en vouwt haar handen

Maria Maria Maria Maria Maria Maria....

De automobiliste schrikt en slaat vanuit een reflex de actrice met de zaklamp op haar hoofd.

De actrice: Auw!

De automobiliste: You cannot be real, I must be dreaming. Ik sta op een verlaten landweg en ik zie dingen die er niet zijn. Jij bent er niet. Jij bent niet echt. Jij bent niet echt. Jij bent niet echt. Alsjeblieft, wees niet echt. Alsjeblieft.

Ook de automobiliste gaat op haar knieën zitten.

De actrice: Fuck! Auw auw auw. Niet echt?
Ik bloed verdomme. Je hebt me een gat in mijn kop geslagen.
Auw. Fuck.

De automobiliste: O nee. O sorry. O nee. O wat erg. O sorry, het spijt me.

De actrice wrijft over haar pijnlijke hoofd.

De actrice: Maar...jij bent Maria niet.

De automobiliste: Nee.

De actrice: Wie ben je verdomme dan? Wat doe jij hier?

De automobiliste: Ik ben...ik ben op vakantie.
Maar jij....wie ben jij?
Je lijkt wel....ja, jij lijkt op iemand.
Iemand die ik ken.
Ja. Nee. Ja? Nee? Ja!

Praat snel in haar apparaatje:

Zie ik wat ik zie? Ik zie niet wat ik zie. Ja, ik zie het wel!

Praat tegen de actrice:

Maria!
Jij bent Maria! Ja! Ja toch?
Van Jezus?
Ja. Van Jezus!
Wauw! Te gek! Jij bent Maria.
Jij bent gewoon Maria.

Praat weer in haar apparaatje:

Wauw, ik ben overdonderd. Ik sta hier in het donker op een verlaten landweg en wie kom ik hier tegen? Wie *of all people* kom ik hier tegen?
Maria! Van Jezus! Maria, de moeder van alle moeders!
Ik ben verbijsterd. Ik ben sprakeloos.
Ik ben uitverkoren! Ik wist het! Er was iets gaande, ik wist het gewoon.

Tegen de actrice:

Ja toch? Jij bent toch Maria?

De actrice: Maria? Ik? Ja...ja, dat..dat zou je eigenlijk wel kunnen zeggen, ja.
De nieuwe Maria. Ja.

De automobiliste: Ben jij hier echt?

De actrice: Eh...ja. Ik geloof van wel, ja.

De automobiliste: Ja hè?

De actrice: Ja.

De automobiliste: Ja, echt?

De actrice: Ja. Ja, ik ben hier echt.

De automobiliste: Echt echt?

De actrice: Ja zeg, als jij zin hebt om hier een filosofische discussie op touw te zetten over wat is en wat niet is....

De automobiliste: Nee, nee, nee, sorry. Ik geloof je. Ik bedoel, je ziet eruit als Maria. Qua kleding zeker en je hebt ook dat zorgelijk kwetsbare in je ogen.

De actrice: Ik maak me inderdaad behoorlijk veel zorgen, ja.
Kun je dat echt aan me zien?

- De automobiliste: Ja, ik zie dat soort dingen. Waar maak je je precies zorgen over?
- De actrice: Ik. Dat is moeilijk te zeggen. Ik heb net. Ik ben...
- De automobiliste: Maria.
- De actrice: Ja inderdaad, maar ik wou zeggen...
- De automobiliste: Dat lijkt me ook niet niks.
- De actrice: Wat? Nee. Nee, zeker niet. Ik heb een zware taak te dragen.
- De automobiliste: Je maakt je echt zorgen, hè?
Vertel het mij maar, ik kan goed luisteren. Ik heb weinig last van ego.
- De actrice: Ik zal er niet omheen draaien: ik heb een opdracht.
- De automobiliste: Ja. Dat verbaast me niks.
Ja, dat klinkt misschien gek, maar ik wist dat je dat ging zeggen.
Ik heb al een tijd het gevoel dat ik, nou ja, een taak heb in het leven, ofzo. Maar dat die taak nog aan mij geopenbaard moest worden.
Sorry, klink ik vaag?
- De actrice: Ga door.
- De automobiliste: Er, ja, er komen dingen op mijn pad, steeds meer dingen. En ik denk nu dat het een soort tekens van het hogere zijn geweest, om me op dit moment, hier en nu met jou, voor te bereiden.
- De actrice: Van het hogere? Hoe weet je dat zo zeker?
- De automobiliste: Nou, ik was altijd nogal, ja, sceptisch zou je kunnen zeggen, ten opzichte van het, zeg maar, onzichtbare, maar ik heb dus dingen gezien en meegemaakt, die ik niet anders kan verklaren dan dat daar toch een hogere macht in het spel moet zijn geweest.
- De actrice: Een hogere macht.
Kun je me daar een voorbeeld van geven?
- De actrice begint zich wat meer in de rol van Maria in te leven, met aangezette stem:***
- Jij dolende ziel.
- De automobiliste: Nou, het is misschien een beetje een raar voorbeeld, maar ik had een tijd geleden een droom.
En in die droom werd ik ergens naartoe gezogen, dwars door alles heen, alsof ik door een onzichtbare kracht werd voortgetrokken, net als in zo'n vliegdraam: je hebt er geen controle over.
Ik...kwam middenin een duingebied terecht, een heel mooi gebied

en daar zag ik een heleboel zeehonden, hondjes... ik dacht nog wel, wat raar, die horen toch op het strand, dichtbij het water, maar enfin, die zeehonden lagen daar allemaal te spartelen in het zand, in die duinpan. En toen kwam er uit de cirkel van hun midden, als in zo'n...zo'n Grieks...amfitheater... Toen kwam er dus een ja, een gebouw uit het zand, en dat gebouw bouwde zichzelf. Geruisloos.

Er kwamen deuren in en er schoven stenen uitbouwsels uit en een toren met een puntig blauw dak. Heel mooi. Het was het mooiste wat ik ooit had gezien.

En de volgende ochtend, toen ik wakker werd, had ik een heel sterk gevoel. Alsof een stem tegen mij zei: vertrouw op jezelf. Alles komt goed.

De actrice: Een stem. De stem van wie?

De automobiliste: En plotseling wist ik: Het komt wel goed met mij. Het duurt misschien bij mij wat langer dan bij anderen, maar het komt wel goed met mij.

De actrice: Okee. Maar dat was een droom, zeg je.
Dat is me niet concreet genoeg.
Heb jij nog een ander bewijs van je uitverkorenheid?

De automobiliste: Maar jij hebt mij toch zelf uitverkoren, neem ik aan?

stilte

De actrice: Ja, inderdaad. Natuurlijk. Absoluut.
En daarom stel ik hier van nu af aan ook de vragen.
Deze vragen maken deel uit van de veiligheidsprocedure.

De automobiliste: Tuurlijk tuurlijk. Sorry, ik wil je niet in twijfel trekken natuurlijk.

De actrice: Nee? Echt niet?

De automobiliste: Nee, echt niet. Sorry.

De actrice: Mooi. Dat daar geen twijfel over bestaat.

De automobiliste: Geen twijfel.

In memorecorder: Vanaf nu hoef ik nergens meer aan te twijfelen. Nooit meer. De waarheid openbaart zich aan mij in de gedaante van de Heilige Maagd.

De actrice: Goed. Waar waren we? Droom. Gebouw.

De automobiliste: Kerk. Het was een kerk. Een zichzelf bouwende kerk.

De actrice: Ik vroeg om iets concreets. En ik heb niet alle tijd.

De automobiliste: Nee. Natuurlijk.
Ik heb nog wel een voorbeeld, denk ik. Ik ben dus op vakantie en laatst was ik hier in de buurt met de auto naar een mooi openluchtkapelletje gereden, nou ja, dat zal jij natuurlijk zelf ook wel kennen.

De actrice maakt een gebaar van opschieten

Het regende heel hard, maar toen ik de heuvel opliep naar de kapel toe, werd het plotseling droog. Even later liep ik naar beneden, om mijn fototoestel uit de auto te halen en toen begon het ineens weer heel hard te regenen. En nadat ik mijn toestel uit de achterbak had gepakt, liep ik de heuvel weer op en, wat denk je: plotseling brak de zon weer door!
Dus toen heb ik me omgedraaid om eens te kijken wat er gebeurde en ja hoor, toen ik weer naar beneden liep, begon het weer te regenen. Keihard! Echt. Het was duidelijk een teken dat ik in de kapel moest blijven.
O sorry: was dat zo? Was het een teken?

De actrice: Daar kan ik niets over zeggen.

De automobiliste: De veiligheidsprocedure, natuurlijk. Sorry.

De actrice: Is er nog iets anders wat je me moet vertellen?

De automobiliste: Nou....

De actrice: Mooi. Dan gaan we nu over naar de reden dat wij hier samen zijn.

De automobiliste: Mijn opdracht.

De actrice: Inderdaad, mijn opdracht. Ik bedoel, mijn opdracht aan jou, ja. Precies. Jouw opdracht.
Goed. Jij bent door mij uitverkoren.
Ik weet niet of je op de hoogte bent van wat mijn werk precies inhoudt? Kort gezegd, verschijn ik al eeuwen op diverse locaties aan verschillende mensen.

De automobiliste: En aan kinderen, toch?

De actrice: Inderdaad ja, vaak ook aan kinderen.
Maar zijn dat niet ook mensen? Alsof kinderen geen menselijke ziel hebben, geen pijn kunnen voelen. Daar moet je niet te licht over denken. Jij verloren ziel!

De automobiliste: Sorry zo bedoelde ik het...

- De actrice: Waar waren we? Verschijnen. Ja. Ik bedacht me pas geleden, dat het wellicht efficiënter zou zijn om dit werk met zijn tweeën te doen, om zo een groter bereik te creëren.
- De automobiliste: Maar.... of nee, laat maar.
- De actrice: Je hebt me nu toch al onderbroken. Jij, aardse sterveling.
- De automobiliste: Sorry, ik wilde niet...maar ik wilde alleen maar zeggen, het klinkt allemaal nogal, ja, zakelijk, als ik dat zo mag zeggen.
- De actrice: Dat is een bewuste keuze. Ik ben met deze tijd meegegroeid en daarin is realiteitszin voor mij een kernbegrip. Goed. Het was voor mij een behoorlijke uitdaging om iemand te vinden, die net zo geloofwaardig over zou kunnen komen als ikzelf, aangezien ik als symbool natuurlijk al een lange historie in de kerk en de kunst heb opgebouwd. Maar tot mijn grote verbazing kwam jij al vrij snel uit de bus rollen. Jouw eerlijkheid en bijgelovigheid, ik bedoel, jouw sterke geloof in het hogere, gaven daarbij de doorslag.
- De automobiliste: Vind je het goed als ik af en toe wat in mijn recorder inspreek? Dan kan ik het later nog eens terug luisteren.

Ze wacht het antwoord niet af, pakt haar recorder en spreekt in:

Vóór mij op de weg verschijnt een excentrieke, historisch uitzierende persoon van het vrouwelijk geslacht. Ze roept Maria, Maria waar ben je? In eerste instantie maakt ze op mij een nogal verwarde indruk, maar nadat ik haar van schrik per ongeluk een harde klap op haar hoofd heb gegeven, lijkt ze bij zinnen te komen. Ze vertelt me vrijwel direct dat ik uitverkoren ben en dat ze een belangrijke boodschap voor mij heeft. Mijn hart gaat tekeer: het moment is eindelijk daar. Mijn moment.

- De actrice: Klaar?

De automobiliste maakt een wegwuivend gebaar en gaat nog even verder in haar memorecorder

- De automobiliste: Ik voel mij heel vreemd, alsof dit niet echt gebeurt. En tegelijkertijd weet ik diep van binnen dat dit het meest werkelijke is dat ik ooit heb meegemaakt. Ik begrijp nu ook dat het hele incident met het aangereden hert en de ruzie met mijn vriendin nodig zijn geweest, ik zou bijna zeggen: in scène zijn gezet, om mij precies op deze plaats, precies op dit moment in contact te brengen met het hogere.

De actrice probeert de memorecorder van de automobiliste af te pakken. De automobiliste blijft er echter in doorpraten.

Ik ben nu in afwachting van wat komen gaat en sta te trillen op mijn benen. Terug naar Maria. Hier op de weg naar....

Ze kijkt de actrice vragend aan. Die laat de memorecorder los.

Nou ja, dat doet er ook niet toe. Over naar Maria.

Tegen de actrice: Sorry.

De actrice: De boodschap die ik je breng, heeft verregaande consequenties voor de rest van je bestaan. Ik zeg met nadruk de 'rest' van je bestaan, want deze opdracht zet je leven op het spel.

De automobiliste: Oh.

stilte

Wauw. Sorry, maar mag ik dan misschien eerst nog een wens doen? Of is dat van een ander geloof?

De actrice: Ga je gang. Het zou wel eens je laatste wens kunnen zijn voor je sterft.

Het hert komt weer in beeld, we zien het nu van wat dichterbij, het likt zijn vacht. Die is minder bebloed.

Hert: Zo voelde ik dat, alsof ik opnieuw landde.
En vlak daarna lag ik hier.
Het gras is hier zoeter, dat ruik je. En groener. Veel en veel groener.
Ook de nachten zijn hier groen: een intens donkergroen.
En zo stil, dat ik me uit alle macht moet concentreren op de geluiden in mijn herinnering, om zeker te weten dat ik nog besta.
Ik luister naar hoe de nachtuiltjes me riepen en naar het zeldzame zoeven van die ene vallende ster.
In de groene nachten hier geef ik licht, elke nacht een beetje meer, net als die kleine algen, die na een warme zomerdag fluorescerend oplichten in zee.

De automobiliste doet een wens

De actrice: Houd je vast.

De automobiliste knielt aan haar voeten en grijpt haar enkels vast. De actrice wil uit de omklemming stappen, maar dat lukt niet. Ze staat als vastgenageld.

De taak die ik voor je in gedachten heb.... de taak die ik je opleg is..... Wat ik wil, is dat je een einde maakt aan de wetenschap. Of haar in ieder geval een flinke klap toebrengt.

De automobiliste: Aan de wetenschap?

De actrice: Kijk me niet aan.
Van nu af aan wil ik niet dat je me nog recht in de ogen kijkt.

Hert: *I glow in the dark.*

De automobiliste: Waarom niet?

De actrice: Omdat ik het zeg, verdomme!
Omdat ik bang ben dat ik je met het heilige vuur uit mijn ogen zal verschroeien. Jij verloren schaap.
Kijk me niet aan!

De automobiliste: Natuurlijk. Sorry.

Hert: *I glow in the dark.*

De automobiliste kijkt de actrice niet meer aan, blijft met gebogen hoofd aan haar voeten zitten. Actrice kijkt publiek indringend aan, legt haar wijsvinger tegen haar lippen.

De actrice: Over zesentwintig dagen vindt er een belangrijk congres plaats in Stockholm. Aanwezig zullen zijn alle vooraanstaande wetenschappers en filosofen ter wereld.
Onder de originele titel: *TRUTH. OR. DARE?!* zal men trachten te bewijzen dat God niet bestaat en nooit bestaan heeft.
Of om met jouw woorden te spreken: dat er niet zoiets bestaat als Het Hogere.
Mijn opdracht aan jou is, om op dit congres met een goed voorbereide zelfmoordaanslag een einde te maken aan deze scepsis tegenover het geloof.

De automobiliste: Mag ik reageren?

De actrice: Als je me maar niet aankijkt.
Kijk me niet aan, zeg ik!

De automobiliste: Ik, sorry, maar zoiets had ik niet verwacht, dit klinkt zo, zo ja, zo hard.
Ik had meer gehoopt op iets als.... opkomen voor de armen, of de boodschap verkondigen om trouw te zijn aan jezelf.
Zoiets.
Maar dit...ik snap het niet zo goed, geloof ik.

De actrice: Je moet jezelf opblazen.

Rugzak op je buik, bom erin, jurk erover...Trek maar aan het touwtje en: BOEMMMMM!!!!
Verdomme.

Hert: Ik licht op in het donker.
stilte

De automobiliste: Mag ik er even over nadenken, Maria?

De actrice: Nee, dit is een opdracht. Een onomkeerbare opdracht.

De automobiliste: Ja ja ja, nee, ja dat snap ik. Snap ik. Ik bedoel meer, ik moet het even laten zakken.

***De automobiliste gaat op de grond naast de waarschuwingsdriehoek zitten.
Het knipperende licht van de driehoek weerkaatst rood op haar gezicht.
Dan staat de automobiliste op en begint zich tot op haar ondergoed uit te kleden.
Ze zet de verkeersdriehoek uit, klapt hem in en pakt haar memorecorder:***

Hier ben ik weer, misschien wel voor de laatste keer.
Ik heb mijn opdracht van Maria gekregen en heb deze zojuist aanvaard.
Ik zal de wereld ingaan als een unieke explosie. Ik zet hiervoor al mijn principes opzij. Ik geef mij bij deze over aan het hogere. Van nu af aan heb ik geen eigen wil meer.
Mijn eigen verlangens eindigen hier.
Hier, op deze verlaten weg, in het donkerste donker, eindigt mijn aardse leven.

Ze wendt zich tot de actrice

Ik ben er klaar voor.

De actrice: Is er nog iets wat je nog van me moet weten voordat je gaat?
Nee? Dit is je laatste kans. Nu ben ik er nog voor je.

De automobiliste: Nee, Maria. Ik vertrouw vanaf nu op mezelf.

De actrice: Weet je dat zeker?

De automobiliste: Ik heb me nog niet eerder in mijn leven zo zeker gevoeld.
Dank je wel, Maria.

***Ze geeft de actrice een hand en gaat af. De actrice blijft alleen achter.
Ze pakt het stapeltje met de kleren van de automobiliste op***

Hert: Ik licht op in het donker. Ik besta hier in de nachten alleen nog uit licht. Uit ontelbare moleculen van licht.

stilte

De actrice gebaart naar de techniek:

De actrice: Doe het licht maar uit.

Het licht blijft aan

Wat mij betreft kan het licht uit.

Het licht blijft aan

Doe het licht uit.
Doe verdomme het licht uit!
LICHT UIT!

Het licht blijft aan

Fuck.
Hier sta ik dan.
Mag alsjeblieft het licht uit?

Er gebeurt niets

Sorry mensen, sorry dat ik jullie hier in heb betrokken.
Het spijt me werkelijk. Oprecht. Ik.

stilte

Kan iemand mij helpen? Alsjeblieft?

stilte

Okee. Ik ben autonoom. Ik heb mezelf zojuist gered van de dood.

stilte

En nu kan ik niet eens zelf het licht uit doen.
Kan iemand mij optillen?

Het licht flinkt en valt uit. Donker. Ook het beeld van het hert wordt donker.

Help. Ik zie niks.
Okee... het is okee.
Misschien ben ik er gewoon nog niet helemaal.
Ben ik nog niet echt ik.

***Ze knipt de zaklamp van de automobiliste aan en loopt stommelend af.
Het beeld van het hert licht kort op, tot overbelicht.***

Scène 5. De wetenschapper balsemt een lijk.

***De wetenschapper verschijnt op het toneel.
Hij draagt een net pak en glimmende schoenen.
Hij trekt de glazen kist weer op, met daarin het lichaam van een dode vrouw.***

***Op de kist ligt een radiootje waar muziek uitkomt.
Hij praat tegen de vrouw in de kist***

De wetenschapper: Zo dame, bijna klaar om te gaan.
U ziet er prachtig uit.
Straks nog even uw haren in een knot, met wat palmolie voor een zachte glans en dan bent u er klaar voor.
Uw geliefden zullen versteld staan van het resultaat.
Ik heb uw rimpels weer glad gestreken, u gaat gladder de grond in, dan u stierf.
En dat bedoel ik niet oneerbiedig, ik denk dat u er trots op mag zijn, dat u uw naasten met dit prachtige beeld op hun netvlies achter kunt laten.
Ik moet nog één ding doen, dat is een belangrijke laatste stap in de procedure. Ik moet met deze naald nog een kleine hoeveelheid formaldehyde onder de huid van uw gezicht te spuiten.

Hij schuift de voorkant van de kist open en buigt zich in de kist met een hele grote injectienaald in zijn hand.

Het is belangrijk steeds maar een kleine hoeveelheid toe te voegen, om uw lichaam zorgvuldig te behouden. Ik heb al uw bloed milliliter voor milliliter vervangen door een flinke hoeveelheid van mijn unieke balsemvloeistof. Het recept zal ik, als mijn tijd ooit komt, met mij mee het graf in nemen.

Hij schuift de naald onder de huid van haar gezicht.

Zo....
Maar aan u wil ik het wel verklappen, u vertrouw ik.
En dat meen ik serieus, mevrouw. Ik ben op mijn gemak met de doden.
Water, propyleen glycol, formaldehyde, Phenol en Sodium citraat. Geheel volgens de zogeheten O.S.H.O. standaard voor balsemvloeistoffen, maar de toevoeging van sodium citraat doet het hem.
Die zorgt voor nét dat vleugje onvergankelijke levenslust op het gelaat.
Zodat nabestaanden troost kunnen putten uit de dood van hun geliefden. Dat zelfs in de dood nieuw leven mogelijk is.
Dat het leven niet op hoeft te houden bij de dood.

Het hert verschijnt weer in beeld, we zien het van dichterbij. De vacht is schoon van bloed.

Hert: En iedere nacht verzamelen zich de andere haastig overgestoken dieren om mij heen: de jonge en de heel oude herten, de vossen, de egels en een enkele haas.

stilte

De wetenschapper: Ik denk al de hele tijd, sinds u hier binnen werd gebracht: u komt me zo bekend voor.
Die zachtmoedige trekken, dat ingetogene, dat heb ik pas ook bij een andere cliënte gezien.

Zijn telefoon gaat en hij neemt op. Hij gaat door met de behandeling terwijl hij de telefoon onder zijn kin geklemd houdt.

Ja. Ja. Nee, absoluut niet. Absoluut niet. Hoe bedoelt u dat precies? Security people, ja. That I understood. Nee dus, no. No security, please. Spreekt u nou Engels of ook...Nederlands ja. Bent u soms verkeerd verbonden, meneer? Ik heb toch geen beveiliging nodig, ik ben geen politicus.
Expert? Ja, ja, als u mij zo wilt noemen. U bewondert mijn werk? Dank u, maar dat is voor mij geen reden om mezelf uit te dossen met een groepje breedgeschouderde maffiakezen die vanachter hun goedkope zonnebrillen van mijn eenvoudige leven een spannende actiefilm gaan maken..... Wat ik bedoel met maffiakezen?
Dat was een grapje, meneer, ik maakte een grapje. Hoe bedoelt u, geen grapjes?
Nee, natuurlijk heb ik er geen bezwaar tegen dat het gebouw goed wordt bewaakt, natuurlijk niet, dat spreekt voor zich, maar ik geloof niet...Geloofsfanaten? Ach, meneer, het gaat hier om een relatief onschuldige discussie.... Zijn er aanwijzingen in die richting dan? Wat? Wat zegt u? U verbindt mij door met de hoofdadviseur?
Goed, goed, wat u wilt....Hallo? Hallo ja. Ik begreep...aha..in orde, ja, als dat de regels zijn dan... Nee, ja, nee, ik zal zorgen dat ik op tijd klaar sta. Dank u.

Hert: We zijn hier met velen. Met onze gestorven lichamen vormen we een kudde van zuiver licht. We lopen rond en rond in cirkels en met onze huiden van licht geven wij hoop aan de mensen.
Er is geen dier dat voorop loopt, geen dier dat leidt.

De wetenschapper hangt op

De wetenschapper: Het spijt me, dame, er is ineens wat haast bij, ik moet vroeger vertrekken dan voorzien, maar ik beloof dat ik u niet af zal raffelen.

Hij strijkt met een kwastje olie in het haar van de vrouw.

Ja! Ik zie het! Ineens zie ik het. U lijkt op Bernadette. Van Lourdes!
Zij is één van de heiligen die ik in de afgelopen maanden heb behandeld.
De Katholieke kerk is in het geheim begonnen aan een zogenaamd heiligenoffensief. Daarbij graven ze alle min of meer bekende heiligen op en de lichamen die er nog aardig uitzien,

laten ze door mij behandelen met mijn unieke preparaat. En vervolgens stellen ze hen in glazen kisten ten toon in kerken en kapellen. Echte publiekstrekkers. De mensen komen er van heinde en ver op af.

Nu is het zo dat slechts vier procent van die heilig verklaarde dode lichamen, aanspraak kan doen op enige vorm van intactheid. Ik zeg altijd gekscherend: het is niet de zonde die ontbindt, maar de zuurstof!

Maar Bernadette zag er werkelijk nog bijzonder fris uit. Zij lag er net zo bij als u, haar handen vroom gevouwen. Alleen was zij denk ik al wel een jaar of dertig langer dood dan u.

En nadat ik mijn werk met veel precisie en toewijding had voltooid, zag zij er werkelijk als nieuw uit, net als u. Een groot succes.

Hij pakt een hele grote kam en kamt voorzichtig haar haren.

Alleen werd ik na oplevering van het lichaam door het Vaticaan onder druk gezet, om een verklaring te ondertekenen waarin wordt beweerd dat zij zonder chemische toevoeging bewaard zou zijn gebleven. Een grove leugen natuurlijk.

En ik voelde mij ook enigszins in mijn eer aangetast, want en dit kan ik u ook wel toevertrouwen: ik ben best trots op mijn werk.

Een stukje wetenschapskunst, zo noem ik het zelf. Ik breng in naam van de wetenschap leven en dood dicht bij elkaar.

Maar ik wilde de heren bisschoppen ook niet teleurstellen, ze leveren tenslotte een belangrijk deel van mijn cliëntèle.

Dus nadat ik mij in eerste instantie hevig had verzet, ging ik uiteindelijk toch overstag. Weet u, ik gunde het Bernadette zo, om de mensen vanuit de dood toch nog troost te kunnen bieden.

Ja mevrouw, ik zeg het maar eerlijk. Het is geen daad om trots op te zijn en ik bazuin het ook zeker niet rond, maar zoals ik al zei: u vertrouw ik.

Hij steekt het haar van de vrouw op.

Ze ligt nu weer in haar kappelletje in Nevers. Daar heeft zij tot haar dood een nederig leven als non geleid.

En op een groot gouden plakkaat dat pontificaal naast haar glazen kist is geplaatst, staat in sierlijke letters dat wetenschappelijk bewezen is, dat bij dit heilige lichaam geen sprake is van chemische balseming. Dat Bernadette's lichaam op boven natuurlijke wijze intact is gebleven.

En nu moet ik nota bene morgen op een belangrijk internationaal congres een betoog houden over de dubieuze inzet van wetenschappelijk bewijsmateriaal door religieuze instellingen.

Dat de Kerk de wetenschap misbruikt, om hun volgelingen met valse bewijzen te overtuigen van het bestaan van een hogere macht.

U begrijpt dat ik daar nu wat dubbel in sta.

Hij verschikt nog wat aan haar kleding en schuift dan de kist weer dicht.

Zo dame, u bent klaar om te gaan. Het was me een genoegen.

Scène 6. De automobiliste verschijnt ten tweede male.

Harde klap. Geluid van een explosie. Verblindend licht.

De automobiliste verschijnt weer op het toneel.

Ze draagt een harnas.

In haar armen draagt ze het lichaam van een meisje.

Onhandig over het lichaam heen buigend spreekt ze in haar memorecorder:

De automobiliste: O nee, hier ben ik weer, ik moet verslag uitbrengen van mijn eerste missie, waarvan ik vrees dat het ook mijn laatste zal zijn. Ik heb het zo verknald. Verslag, ik moet verslag uitbrengen. Aan wie? Aan wie kan ik hier verslag over uitbrengen? Maria! Maria, ik hoop jij me kunt horen via dit apparaatje! Maria vol van genade, nee wacht...hoe? Maria. Ja! Wees gegroet Maria, vol van genade, gij zijt de gezegende onder de vrouwen, en gezegend is Jezus, de vrucht van uw..... uw.... schoot! De vrucht van uw schoot. Gezegend is Jezus, de vrucht van uw schoot. Heilige Maria, moeder van God, bid voor ons... Wie zijn wij ook alweer, nee, wát zijn wij??? Zondaars. O sorry Maria, sorry Heilige Maria, moeder van God, bid voor ons zondaars, nu en in het uur van onze dood. Amen. Amen. Amen Maria, alstublieft, vergeef me. Ik heb het verknald, ik heb het zo ongelooflijk verknald. Amen. Maria. Amen.

De wetenschapper ziet de automobiliste, met het kind in haar armen. Hij strekt zijn armen uit, alsof hij het meisje van haar over wil nemen en lijkt dan niet meer te kunnen bewegen. Hij blijft als bevroren in deze houding staan. Het beeld van het hert komt nog dichterbij, we zien nu alleen de ogen van het hert.

Hert: Wij lichten met liefde voor de mensen op, zodat u ons kunt volgen in de nacht, in het donkerst van uw wanhoop, naar hier, waar het gras groener is dan groen.

De automobiliste praat nog steeds in haar memorecorder

De automobiliste: O nee, o nee.... Voor mij staat een man. Ik heb deze man eerder gezien, op een korrelige foto. Op de krantenfoto in mijn map. Hij ziet eruit alsof hij op het punt staat te vertrekken. Deze man opent morgen het congres "Truth or Dare", waar ik oorspronkelijk naar op weg zou gaan. Hij was onderdeel van mijn doelwit. En nu is hij.... o god, o nee....ik moet verslag blijven doen.... O Maria, bescherm mij. Moeder Maria met uw ogen zacht als water.

De wetenschapper: U.

De automobiliste: Ik.

De wetenschapper: Mijn kind.

De automobiliste: Ik.

De wetenschapper: U. Ik. Mijn dochter.

De automobiliste: Ik. Het spijt me. Ik.

De wetenschapper: Vertelt u mij de feiten.

De automobiliste: Ik was naar zee gereden.
Ik moest zien wat er zou gebeuren, voordat ik de definitieve aanslag zou plegen, waarbij ik ook mezelf op zou blazen.
Een...een test.
Dus ik reed naar het strand, in een gehuurde auto.
Een donkerblauwe Ford Ka. Twee punt één injectie. Sorry. Dat doet er niet toe. Helemaal niet zelfs, sorry, het spijt me.

Spreekt kort in haar apparaatje:

Vergeef me, Maria. Ik zal oppassen met wat ik zeg.

Tegen de wetenschapper:

Het was een ongelooflijk heldere dag: de zee was kalm en op het strand lagen golven van ijs.
Ik liep naar de branding, waar ik mijn explosieven tot ontploffing wilde brengen.

De wetenschapper: Wat voor explosieven?

De automobiliste: Zelf... zelfgemaakt. Sorry.

De wetenschapper: Ik vroeg, wat voor explosieven?

De automobiliste: Acetonperoxide. 'Moeder van Satan.' Van internet gehaald.

De wetenschapper: Acetonperoxide.

De automobiliste: Ik keek om me heen en ik zag niemand. Het strand was verlaten.

In haar memorecorder:

Laat mij alstublieft ter plekke sterven, alstublieft.
Ik...ik...dit kan ik niet aan....

Tegen de wetenschapper:

Hoe kon ik vermoeden dat zij zich had ingegraven?
Het was zo ontzettend koud.

- De wetenschapper: Dat doet ze altijd.
- De automobiliste: Maar het zand was bevroren.
- De wetenschapper: Mijn dochter is sterk.
- De automobiliste: Het spijt me verschrikkelijk.
- De wetenschapper: Ik wil dat u me exact vertelt wat er toen gebeurde.
- De automobiliste: Ik legde de huls met explosieven in de branding. Toen liep ik voorzichtig weg, met de ontsteking in mijn hand. Ik had berekend dat ik exact tweeënveertig meter afstand moest nemen. Dat moest voldoende zijn om mezelf voor deze keer veilig te stellen.
- De wetenschapper: Hoe bepaalde u de afstand?
- De automobiliste: Ik telde mijn stappen, stappen van een meter.
- De wetenschapper: En toen?
- De automobiliste: Toen keek ik nog één keer het strand over. Om...om er zeker van te zijn dat er niemand...
- De wetenschapper: Weet u dat zeker?

stilte

Weet u zeker dat u goed om u heen keek?

Hert: Als u ons tegenkomt in de donkere nacht, vrees dan niet, maar trap zachtjes op de rem van uw bestaan.

De automobiliste: Ja...ja....dat weet ik heel zeker.

Hert: Laat u absorberen door het helderste licht.

De wetenschapper: En wat zag u?

stilte

En wat zag u? Vraag ik.

De automobiliste: Niets.

De wetenschapper: Niets?

De automobiliste: Niets.

De wetenschapper: U zag niets.

stilte

De automobiliste: Tranen.

De wetenschapper: Tranen?

De automobiliste knikt

De wetenschapper: Dus u zag niets, omdat uw ogen verblind waren door uw eigen traanvocht.

U kón dus niets zien. Is dat correct?

De automobiliste knikt weer

De wetenschapper: Bent u uw tong verloren? Ik wil dat u antwoord geeft op mijn vragen.

De automobiliste: Ja. Dat is. Correct.
Het spijt me zo verschrikkelijk.

De wetenschapper: Laten we bij de feiten blijven, mevrouw.

De automobiliste: Sorry. Ja.

stilte

En toen drukte ik op de knop.

De wetenschapper: En wat gebeurde er toen?

De automobiliste: Eerst heel lang niets. De golven sloegen zonder geluid om, de meeuwen vlogen in stilte over mij heen en even dacht ik dat ik doof geworden was.
Of dat ik per ongeluk toch mijzelf had opgeblazen. Ik kon niet meer ademen, zelfs mijn hart dat daarnet nog tekeer ging, was stil gevallen.

De wetenschapper: En wat gebeurde er toen?

stilte

Wat gebeurde er toen, vraag ik.

stilte

Geef antwoord.

Hert: Zuiver licht.

De wetenschapper: Vertelt u me alstublieft wat er toen gebeurde, mevrouw.

De automobiliste: Toen sloeg dat vreselijke geluid als een bom in mijn eigen oren....

Hert: Licht dat alleen als licht bestaat.

De wetenschapper: Welk geluid?

De automobiliste: Ik kan niet...

De wetenschapper: Welk geluid?

De automobiliste zwijgt. Stilte

De wetenschapper: Ik moet het weten.

De automobiliste: Nee. Alstublieft. U. Ik.

De wetenschapper: Ik heb recht op de waarheid.

De automobiliste: Het klonk als.....de dood. Dat is hoe ik het zeggen kan.

De wetenschapper: En wanneer zag u mijn dochter?

De automobiliste: Eerst zag ik niets, ik hoorde alleen dat geluid.
Dat ging door merg en been. En toen...

stilte

Toen zag ik haar.

De wetenschapper: Wat zag u precies?

De automobiliste: Een donker hoopje. Een paar honderd meter verderop. Op het bevroren zand.
En ik begon te lopen. Ik dwong mezelf te lopen, door te lopen, te lopen.

De wetenschapper: Waarheen?

De automobiliste: Weg.

De wetenschapper: U liep weg?

De automobiliste: Ja, in de richting van mijn auto, die ik achter de duinrand had geparkeerd. Maar na een paar honderd meter moest ik overgeven.

stilte

En toen ben ik terug gelopen.

De wetenschapper: Wat zag u toen u dichterbij kwam?

De automobiliste: Haar laarsjes.

De wetenschapper: Alleen haar laarsjes?

De automobiliste: Nee. Ze lag op haar rug...met haar bovenlichaam in een vreemde kronkel. Aan haar uitgespreide armen hingen de flarden van een doorzichtige plastic jas. Maar haar gezicht was zo gaaf, het leek wel van porselein.

De wetenschapper: Blijft u bij wat u werkelijk zag.

De automobiliste: Alles was nog heel.

De wetenschapper: Weet u dat zeker?

De automobiliste: Ja, ze was geheel intact, alleen haar kleren waren gescheurd.

De wetenschapper: Intact. Ademde ze nog?

De automobiliste: Nee.

stilte

Ze ademde niet.

stilte

Maar het leek alsof ze elk moment op kon springen.

Hert: En steeds als de dag dan aanbreekt, lig ik hier weer alleen, op deze plek in het zoetste gras.
In het heldere ochtendlicht lijkt het alsof ik alleen maar even ben gaan verliggen in mijn slaap, want er is geen ander dier te bekennen. Geen egel, geen vos, geen das.

De wetenschapper: En nu bent u hier.

De automobiliste: Ik was op weg naar u.

De wetenschapper: Naar mij?

De automobiliste: Naar u en uw collega's in Stockholm.

De wetenschapper: Stockholm.

De automobiliste: Mijn plan zou een groot bereik hebben.

De wetenschapper: Mijn dochter.

De automobiliste: Het spijt me verschrikkelijk. Verschrikkelijk.

De wetenschapper: Mijn dochter.

De automobiliste: Het spijt me zo. Ik weet niet....

De wetenschapper: Gaat u weg.

De automobiliste: Maar ik wil....

De wetenschapper: Alstublieft.

De automobiliste: Laat mij....

De wetenschapper: Ga weg. Nu. Gaat u alstublieft weg.
Laat mij alleen met mijn dochter.
Alstublieft mevrouw, gaat u snel, voordat ik mijzelf niet meer kan beheersen.

De automobiliste: Beheers u niet!

De wetenschapper: Alstublieft!

***De automobiliste legt onhandig het dode kind op de grond en loopt af.
De wetenschapper laat zijn armen zakken, maar komt niet dichterbij.***

Hert: En op die vroege, eenzame ochtenden, denk ik wel eens dat ik in een lucide droom ben beland, in een droom met een Droste-effect: een hert, in een hert, in een hert, in een hert, alsof de werkelijkheid hier niet eindig is, maar vele dimensies beslaat.

stilte

De wetenschapper: Zo dametje, zal ik je mooi maken. Ik ga je weer mooi maken.
Wat palmolie in je haren voor een zachte glans.
Ik ga je mooi maken, ik maak je weer heel.
Hier sta ik, kijk.
Ik maak je weer heel. Formaldehyde, water, propyleen glycol,
Phenol en Sodium citraat, formaldehyde, water, propyleen glycol,
Phenol, formaldehyde, water..***(etcetera)***

De automobiliste komt terug, duikt naar de voeten van de wetenschapper en begint deze omstandig te kussen.

***De wetenschapper wil uit haar omklemming weg stappen en valt.
Ze liggen nu allebei op de grond, met het dode kind tussen hen in.***

Hert: Alsof hier geen tijd is, geen oorzaak en geen gevolg.

Dan verschijnt de actrice weer op het toneel. Ze draagt de witte winterjas met de capuchon van de automobiliste.

De actrice: Ik was het.

De automobiliste: Maria?

De actrice: Ik ben Maria niet.

De automobiliste: Maar u bent toch de vrouw die ik gezien heb? Dat weet ik zeker.

De actrice: Jij komt op mij anders niet meer zo zeker over.

De automobiliste: En dat is mijn jas. U draagt mijn jas! Hoe komt u.....
Dit moet ik vastleggen, dit is belangrijk!

De automobiliste wil snel haar memorecorder erbij pakken, die verderop op de grond ligt, maar de actrice is haar voor

De actrice: Hier kan maar beter niemand naar luisteren.

Ze haalt het bandje uit de memorecorder en wendt zich tot de wetenschapper

Ik ben met de auto. Ik kom u ophalen, meneer, samen met uw dochter. Ik wil met u naar het dichtstbijzijnde politiebureau rijden.

De wetenschapper: En wie bent u dan wel?

De actrice: Ik ben actrice.

De wetenschapper: En wat speelt u, als ik vragen mag?

De actrice: Ik vrees dat ik voor God heb proberen te spelen.

De automobiliste: Maar jij, jij hebt mij mijn opdracht gegeven.
Jij moet Maria zijn! Maria, alsjeblieft. Je moet me vergeven. Maria, vol van genade....

De actrice: Trek je harnas uit.

De automobiliste: Wat?

De actrice: Trek dat idiote harnas uit en geef het aan mij.

De automobiliste trekt haar harnas uit. De actrice geeft haar de witte jas terug en pakt het harnas aan. Ze aarzelt even, dan laat ze het harnas op de grond kletteren.

Ga snel, nu het nog kan. Verdwij.

De automobiliste: Maar als jij Maria niet bent...

De actrice: Nee, ik ben Maria niet, nee. En laat me je ditmaal een opdracht geven als mezelf: Stel geen vragen en verdwij. Laat je niet meer zien!

De automobiliste gaat in verwarring af. De actrice wendt zich tot de wetenschapper:

Ik was het die uw kind doodde.
Laat me u alstublieft naar het politiebureau brengen.
U en uw dochter.

De wetenschapper: Ik begrijp hier niets van.

De actrice: Gaat u met mij mee.

Allebei af, de wetenschapper met het lichaam van zijn kind in zijn armen.

Hert: Alsof hier geen tijd is, geen oorzaak en gevolg, alleen maar gras.
Zover je kunt kijken: wuivend groen gras. En dat gras is hier
zoeter, dat ruik ik. En groener, veel en veel groener.

Verblindend mooi licht.

Scène 7. Tuin der Hesperiden.

***Op het videoscherm verschijnt de actrice. Ze ligt in een leeg, groen veld met wuivend gras.
Ze heeft bloed op haar voorhoofd en handen.***

De actrice: We reden op de bochtige weg, die alleen verlicht was met rode en witte lampjes in de berm.
De wetenschapper zat naast me en het lichaam van zijn dode kind hadden we voorzichtig op de achterbank gelegd.
Het was stil in de auto. Een dunne stilte.
Ik durfde niet te ademen, bang dat het geluid iets onomkeerbaars zou ontketenen in de kleine, afgesloten ruimte.
Ik voelde dat de wetenschapper me bekeek vanaf de passagiersstoel. Zijn blik gloeide op mijn gezicht. Het voelde alsof hij dwars door me heen keek.
Toen verbrak hij de stilte en vroeg : “Geloof je dat er iets of iemand bestaat dat invloed heeft op ons leven? Op hoe ons leven loopt?”
Ik hield mijn ogen strak op de weg gericht en antwoordde niet.
Maar plotseling hoorde ik een diepe zucht, die van de achterbank leek te komen.
Ik schrok en keek om naar het meisje, maar toen realiseerde ik me dat ik het zelf was geweest. Dat ik eindelijk uit had geademd.
Ik. Lotte.
En precies op dat moment werd ik verblind door een ongelooflijke hoeveelheid licht, alsof er een enorme vrachtwagen op ons inreed.

Ik kon niets meer zien en in een impuls gaf ik een draai aan mijn stuur om dat wonderbaarlijke licht te ontwijken. Zuiver licht. Toen een boom. Toen een klap. Tijd, licht, afstand en geluid. Alles in één klap gevangen. En toen niets meer. Een totale wegval.

Ze likt aan haar vingers en haalt wat bloed van haar voorhoofd

En vlak daarna lag ik hier.
In dit gras, dat zo ongelooflijk groen is.
Ik stak zelfs voorzichtig mijn hand uit om te voelen of het wel echt was. Het gras sneed in mijn vingers en uit mijn wijsvinger kwam een druppel bloed.
Ik keek om me heen om te zien of ik de wetenschapper soms zag, of zijn kind.
Even dacht ik haar in de verte te zien, maar toen ik met mijn ogen knipperde, zag ik alleen nog de lege vlakte, met niets dan groen wuivend gras. Alsof hier geen tijd is, geen oorzaak en geen gevolg. Alleen maar gras, zover je kunt kijken: wuivend groen gras.

Het beeld van de actrice wordt steeds lichter, tot overbelicht. Donkerslag.

Marike op den Akker
Amsterdam, 3 februari 2009

Hoop op een Hert werd geschreven in opdracht van Productiehuis Brabant, met steun van het Libra (het Literair Informatiepunt Brabant) en het Lira Fonds.

Met dank aan:

Mijn verschijningenreis in Frankrijk
Het mooiste verkeersbord
PietJan Dusee en Viktorien van Hulst voor hun vertrouwen en ondersteuning
Joris van der Meer voor zijn helder dramaturgisch advies
Brechtje Zwaneveld voor haar persoonlijke en inhoudelijke steun
De acteurs van de eerste en tweede lezing

Nicole Vervloed voor haar frisse kijk
Daniëlle Wagenaar voor haar dramaturgische duidelijkheid
Ben Harrison for opening the hearts of the characters

Papa
en Siepie voor altijd